

Referanser:

Arkivsak: 17/01721-12

Orientering om status på arbeidet med flyktninger og immigranter

Referanser:

Arkivsak: 17/01721-12

Orientering om status på arbeidet med flyktninger og immigranter

Tall og fakta

65,6 millioner mennesker var på flukt ved inngangen til 2017. Ikke siden andre verdenskrig har flere mennesker vært på flukt, ifølge tall samlet av FN-Sambandet.

I perioden januar til og med august 2017 har 2 865 personer søkt om beskyttelse i Norge. Av disse var 1 252 søkere overført til Norge gjennom EUs relokaliseringsordning og 1 613

var ordinære asylsøkere. Siden 2015 er det kommet 89% færre asylsøkere til Norge. Dermed er ordinære asylsøkere til Norge per 31. august 2017 historisk lavt.¹

I begynnelsen av 2017 var det 217 241 flyktninger bosatt i Norge. Det er 4.1% av den norske befolkningen og 30% av alle immigranter i landet.

Situasjonen for enslige mindreårige asylsøkere i Norge, er særlig utfordrende. I 2017 finner det sted en radikal økning av utsendelse av 18 åringer i forhold til tidligere praksis. Mange av dem som fyller 18 i 2017 har derfor valgt å forlate mottakene og oppholder seg i skjul i Norge eller i Europa.

Seksjon diakoni og samfunn

Seniorrådgiverstilling for flyktninger

I 2016 ble det opprettet en seniorrådgiverstilling i seksjon diakoni og samfunn for å arbeide med kirken som samfunnsaktør. Halvparten av stillingen brukes til å arbeide med flyktninger og migrasjon.

Ressursgruppe for flyktninger

Ressursgruppa ble opprettet av ledergruppa i Kirkerådet i 2015. Gruppas mål er å sikre informasjonsflyt og tverrfaglighet avdelingene imellom. Derfor er den satt sammen av representanter fra seksjon for diakoni og samfunn og seksjon for barn, unge og trosopplæring, Mellomkirkelig råd, kommunikasjonsavdelingen, Norges Kristne Råd og Oslo bispedømme. Generalsekretæren i Bispemøtet deltar i ressursgruppa på årlige samlinger med ledelsen i Kirkerådet.

Nedgangen i antall asylsøkere og nedbyggingen av asylmottak, har ført til at hovedfokuset for ressursgruppa er flyttet fra akutthjelp på mottak til integrering av flyktninger med opphold, holdningsskapende tiltak og politisk påvirkning.

Ressursmateriale

Ressursheftet *Hva er en flyktning?*² ble produsert i desember 2016 og distribuert til alle menigheter i Norge, diakonirådgivere på bispedømmekontorene, samt delt på konferanser og på nett. Heftet trykkes opp i nytt opplag sammen med en oversettelse til nynorsk i inneværende år.

Før jul 2016 ble det inngått en intensjonsavtale mellom UDI og Den norske kirke som formaliserte samarbeidet mellom kirken og myndigheten i forbindelse med asylmottak³. Avtalen er et viktig signal fra myndighetene om kirkens rolle som medaktør i feltet og skal bidra til at det inngås avtaler lokalt mellom menighet og mottak. Avtalen er distribuert i menighetssending og lagt ut på hjemmesiden www.kirken.no sammen med en mal for lokal samarbeidsavtale mellom menighet og asylmottak.

¹ <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikknotater/forventninger-om-antall-asylsokere-til-norge-i-2017-og-2018-anslag-per-september-2017/>

² <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/diakoni-og-samfunnsansvar/flyktninger-innvandring-og-integrering/hva-er-en-flyktning/>

³ <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/avtale-mellom-den-norske-kirke-og-udi/>

Det er også samlet ressurser og tips i www.ressursbanken.no om hvordan temaet kan tas opp med barn og unge i menighetene.

Kartlegging av menigheters arbeid med flyktninger

I august 2017 sendte Kirkerådet ut en kartlegging til alle menigheter i Norge. Målet var å finne ut om menighetene hadde tilbud, hvem de samarbeider med og å få oversikt over konkrete eksempler på lokalt arbeid. Rundt 300 menigheter har svart på skjemaet, og rundt halvparten av disse har tilbud til flyktninger. Resultatene blir analysert og publisert i en rapport som skal danne utgangspunkt for en erfaringskonferanse våren 2018.

Erfaringskonferanse

I juni 2016 arrangerte Kirkerådet i samarbeid med VID vitenskapelig høyskole en landskonferanse med flyktninger som tema.

Ressursgruppa forbereder i disse dager en erfaringskonferanse som holdes 6.april 2018 med tema: *Frykt og felleskap – menigheters møte med flyktninger*. Den arrangeres i samarbeid med VID vitenskapelige høyskole (tidligere Diakonhjemmet). Målgruppen er først og fremst menigheter som har tilbud til flyktninger samt deres samarbeidspartnere, og menigheter som per i dag ikke har tilbud, men som ønsker å starte opp.

Mediestrategi

Ressursgruppa arbeider med en kommunikasjonsstrategi som ivaretar både intern og eksternt kommunikasjon og sørger for at kirken er i forkant av det som skjer i feltet. Det gjelder både publisering og PR i forbindelse med av høringsvar, henvendelser fra publikum samt håndtering av media. Seksjon for diakoni og samfunn og kommunikasjonsavdelingen arbeider kontinuerlig med oppdatering av nettsider og intranett. Det arbeides med en strategi for å legge ressurser ut på nett og lage filmsnutter fra aktuelle menighetstilbud, publisert på www.kirken.no og Kirkebakken vinteren 2018 og utover.

Migrasjonsmenigheter

KM-sak (07/09) om kristne innvandrere og menighetene i Norge, følges for tiden opp av en nasjonal arbeidsgruppe som arbeider med de ulike vedtaks punktene i saken. Det ble satt i gang en del arbeid de første to årene etter vedtaket, men siden 2011 er det gjort lite på nasjonalt nivå. Det er innhentet statusrapport fra Bispemøtet, Mellomkirkelig råd og avdeling for menighetsutvikling (trosopplæring, rekruttering og liturgi). Gruppa er sammensatt av personer med erfaring fra menigheter med mange innvandrere og fra samarbeid med migrantmenigheter.

Det er en stor økning i antall migrantmenigheter i Norge de senere år. Det rapporteres om at det i de siste tiårene er etablert rundt 250 migrantmenigheter / felleskap med gudstjenestefeiringer på 40 ulike språk, de fleste av disse i de store byene. Situasjonen i forhold til tiltak som kirkemøtevedtaket fra 2009 skisserte er mer prekær nå enn da, både i forhold til migrantmenighetene og den enkelte innvandrer. Vedtaket griper inn i mange prosesser som kirken nå er inne i, og må følges opp på mange plan. Det dreier seg om kirkeordning og ulike typer menigheter innenfor Den norske kirke, om biskoppelig tilsyn og relasjoner, om økumenikk og hvordan vi kan samarbeide med andre trossamfunn, om trosopplæring både for barn og voksne, om rekruttering til kirkelige stillinger, verv og frivillig arbeid, om liturgier og gudstjenesteform, og ikke minst om diakoni og misjon i menighetenes nærområde. Til syvende og sist handler det også om identitet; hvem skal Den norske kirke være kirke for? Det er store variasjoner i det demografiske bildet og i menighetenes samarbeid med migrantmenigheter i ulike deler av landet. Det er derfor behov for ytterligere innhenting av tallmateriale og erfaringer fra

hele landet, og dette må få betydning for arbeidet med alle de arbeidsområder som her er nevnt.

Frivillighet:

Menighetenes tilbud til asylsøkere og flyktninger utføres av en stor gruppe frivillige medarbeidere. Denne gruppen har også behov for å ivaretas. Ressursgruppen ser på muligheten av å utarbeide et kursopplegg som ivaretar frivilliges behov for kunnskap om å arbeide med denne gruppen og også hvordan tro og religion kan være en ressurs i arbeidet.

Mellomkirkelig råd

Høringer:

Det har vært et stort trykk på innstramninger i særlig utlendingsloven - og forskriften siden høsten 2015, med bakgrunn i Stortingsforlikene i november og desember samme år. Kirkerådet og Mellomkirkelig råd har besvart mange av høringene, til dels med svært kritiske merknader både til selve endringsforslagene og til manglende kvalitet på høringsnotatene fra Justis- og beredskapsdepartementet⁴. Kirkerådet og Mellomkirkelig råd mener svar på høringer er en viktig kanal for samfunnsmessig påvirkning.

Frykt-Ikke:

Mellomkirkelig råd har vedtatt en satsning på temaet «Frykt ikke!». Dette vil være et flerårig arbeid for å aktualisere spørsmål knyttet til frykt og håp i møte med en verden i endring, med særlig fokus på migrasjon og det flerkulturelle Norge. Arbeidet innbefatter en kartlegging av materiell som kan brukes i arbeidet, utprøving av samtaleopplegg for lokalmenighetene, og fokus på arbeid med utfordrende bibeltekster, m.m.

Kampanjer:

Mellomkirkelig råd (MKR) har den siste tiden vært støttespiller og aktiv deltager i kommunikasjonskampanjen omkring «Flyktningpartiet» i regi av Amnesty før valget⁵. MKR har også i samarbeid med Amnesty fulgt opp kravet fra 2015 om å motta 8 000 kvoteflyktninger, med kravet om at Norge skal ta imot 5 000 kvoteflyktninger i kommende år⁶.

Forfulgte kristne – med særlig vekt på Iran:

MKR arbeider med situasjonen for mennesker som blir forfulgt på grunn av tro eller livssyn på flere felt. I 2017 har det vært et særlig fokus på norske utlendingsmyndigheters tilbakesending av iranske konvertitter. I september 2017 ble rapporten «Tro, håp og forfølgelse II» lansert⁷. Den ble laget av MKR sammen med Bispemøtet, Stefanusalliansen, Norges Kristne råd og Norsk organisasjon for asylsøkere (NOAS) på bakgrunn av en større studie som går i rette med norsk praksis med å sende iranske konvertitter tilbake til Iran. Bispemøtet har fulgt opp med en uttalelse⁸, og rapportens arbeidsgruppe er i samtale med Utlendingsnemda (UNE) om innholdet i rapporten. Et første dialogmøte finner sted 20. november.

⁴ <https://www.aftenposten.no/meninger/debatt/i/Xmrvb/Er-tragedien-ved-Storskog-verdt-a-gjenta--Mads-Andenas-og-Brynjulf-Risnes>

⁵ <https://www.amnesty.no/aktuelt/flyktningpartiet-norske-verdier>

⁶ <https://www.vg.no/nyheter/meninger/flyktningkrisen-i-europa/en-dugnad-for-flyktningene-vi-ikke-lenger-ser/a/24150022/>

⁷ <http://www.noas.no/wp-content/uploads/2017/07/Tro-haap-og-forfolgelse-II.pdf>

⁸ <https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/aktuelt/retur-av-konvertitter2/>

Bispemøtet

Bispemøtet har de senere årene kommet med flere uttalelser i forbindelse med situasjonen for flyktninger. En uttalelse om beskyttelse av konvertitters menneskerettigheter, ble formulert i tilknytning til rapporten «Tro, Håp og forfølgelse II». Gjennom besøk i menighetene har biskopene blitt kjent med unge afghanere sin situasjon og de har fått mange henvendelser fra mennesker som er bekymret for afghanere som er bosatt i lokalsamfunn over hele landet.⁹I oktober sendte Bispemøtet et brev til Storting og regjering vedrørende situasjonen for troskonvertitter fra Iran, jfr «Tro, håp og forfølgelse II». Kort tid etterkom preses med en uttalelse i forbindelse med de såkalte «Oktoberbarna».

Satsningsområder

Det som har vært presentert i denne orienteringssaken forteller hvordan sekretariatet jobber aktivt for å styrke Den norske kirkes arbeid med flyktninger. Kirkerådet driver påvirkningsarbeid, holdningsskapende arbeid og støtter tiltaksrettet arbeid både på egen hånd og i samhandling med samarbeidspartnere. Derfor er det viktig å hele tiden være i kommunikasjon og utveksling innad i sekretariatet, slik at det blir en helhet i arbeidet.

Fremover vil det være viktig å oppmuntre menigheter til å tenke beredskap i møte med mulige endringer i antall asylsøkere i Norge, samt fortsette å utruste og oppmuntre menighetene i det langsiktige integreringsarbeidet. Oppfølgingen av Kirkemøtets vedtak om religionsmøter og dialog vil være en del av dette – dialog i praktisk handling. Å ivareta frivillige medarbeidere og bevisstgjøre menighetene på tro og religion som ressurs i arbeidet, vil også være en satsning fremover.

Avslutningsvis er det viktig å nevne at sekretariatet erfarer etterspørsel etter kirkens tydelige røst i samfunnet når det gjelder regjeringens behandling av asylsøkere generelt og mindreårige asylsøkere spesielt. Ressurser til refleksjon rundt kirkens rolle i det offentlige rom vil også være et satsningsområde i 2018.

Skriv inn teksten her.
Click here to enter text.
Skriv inn teksten her.

⁹ <https://www.ntbinfo.no/pressemelding?publisherId=8556475&releaseId=16189957>